

**UCHWAŁA NR XLV/425/22
RADY MIEJSKIEJ W SOBÓTCE**

z dnia 28 kwietnia 2022 r.

w sprawie uchwalenia Planu Odnowy Miejscowości Krysztalowice na lata 2022-2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583)

**Rada Miejska w Sobótce
uchwala, co następuje:**

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Krysztalowice na lata 2022-2029, przyjęty na zebraniu wiejskim uchwałą nr 1/2022 z dnia 31.03.2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Sobótka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Sobótce

Hanna Piwowska

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 - 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

**Załącznik
do Uchwały Nr XLV/425/22 Rady Miejskiej w Sobótce
z dnia 28 kwietnia 2022 r.**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE NA LATA 2022-2029

*Opracowanie:
Urząd Miasta i Gminy w Sobótce
KWIECIEŃ 2022r.*

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

SPIS TREŚCI

1. POŁOŻENIE.....	3
2. RYS HISTORYCZNY.....	5
3. UKŁAD URBANISTYCZNY I CHARAKTERYSTYKA BUDYNKÓW.....	7
4. BUDYNKI I MIEJSCA UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	15
5. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	17
6. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDĄ REALIZOWANE ZADANIA (ANALIZA SWOT).....	22
7. PLANOWANE ZADANIA W PERSPEKTYWIE 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA DOKUMENTU.....	23
8. CELE PLANU.....	24
9. OCZEKIWANE REZULTATY.....	25
10. PARTNERZY.....	25
11. ZARZĄDZANIE I MONITORING.....	25
12. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ UJĘTYCH W PLANIE ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE.....	27
13. Spis rysunków.....	30

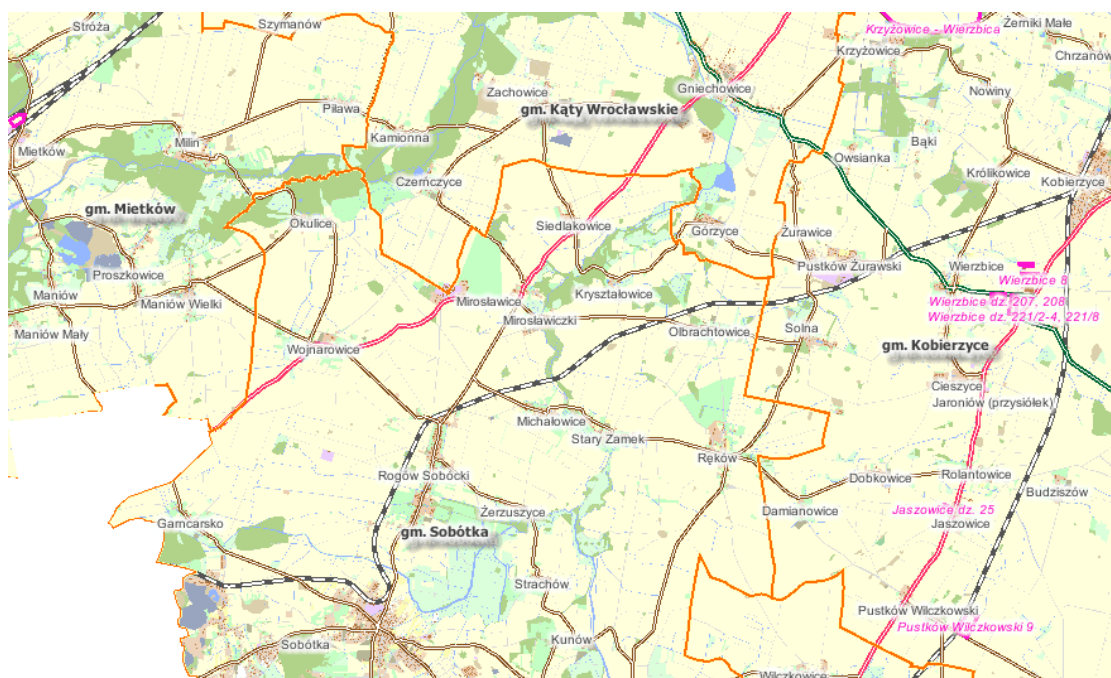
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

1. POŁOŻENIE

Kryształowice to miejscowość położona w województwie dolnośląskim, w powiecie wrocławskim w gminie Sobótka. Wieś ulicówka jest położona na Równinie Wrocławskiej wzdłuż drogi z Rękowa do Siedlakowic w dolinie Czarnej Wody, przepływającej na zachód od wsi od strony Mirosławic.

Kryształowice leżą na północny- zachód od góry Ślęży, około 8 km od Sobótki, na wysokości 145-150 m n.p.m. Powierzchnia wsi wynosi 243,62 ha. Zamieszkuje ją 82 mieszkańców.

Rysunek 1 Położenie wsi Kryształowice

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 2 Układ przestrzenny wsi Kryształowice

2. RYS HISTORYCZNY

Dawne nazwy miejscowości

1. Christelwitz, Kristelwitz (od 1914r.),
2. Weidengrund (od 1937r.)

Etymologia nazwy wsi

Christelwitz, Kristelwitz to nazwy patronomiczne, pochodzące od imienia Krzyształ.

Wieś powstała prawdopodobnie w późnym średniowieczu, ale o jej historii jest niewiele informacji. Tylko autor opisu statystycznego Śląska z 1845r. J.G. Knie wspomina o nieznanym dziś dokumencie z 1390r., gdzie wymieniono nazwę Christawicz.

W 1671r. Kryształowice były we własności Davida Heinricha von Zedlitz und Leipe (ur. 1634., zm. 1708), odziedziczył je po ojcu Lorenzu z Czereńczyc, zm. w 1667r.

Kolejnym właścicielem był Hans Albrecht, syn Davida Heindricha, kolejno syn Hansa Albrechta – David Siegmund, urodzony w Będkowicach, w czasie tak zwanej wojny śląskiej (1740 – 1741), był stronnikiem króla Prus, Fryderyka II. Za zasługi w działaniach w 1741r., z żądania tego władcy, został wyniesiony do stanu hrabiowskiego, a później uzyskał godność królewskiego podkomorzego.

Po śmierci Davida Siegmunda w 1760r. posiadłość początkowo była pod zarządem opiekunów prawnych małoletnich dzieci lub pod zarządem wdowy – Heleny Elisabeth barówny v. Hocke. W wyniku podziałów spadkowych, młodszy syn Davida Siegmunda – Gottlob Siegmund odziedziczył Kryształowice.

Ostatnim posiadaczem Kryształowic z rodu von Zedlitz był syn Gottloba Siegmunda – Karl Adolf Siegmund. Natomiast po śmierci Karla, jedyną spadkobierczynią stała się jego siostra Luiza Helena Augusta, zamężna z Karlem v. Mutius. W latach 1846 – 1945 Kryształowice były własnością członków rodziny von Matius z Bronowa. Po 1945r. zostały wcielone do powiatu ziemskiego wrocławskiego.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 3 Tablica pamiątkowa na budynku spichlerzu w folwarku

Rysunek 4 Kartka pocztowa z Kryształowic przedstawiająca gospodę, dom inspektora i mleczarnię

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

3. UKŁAD URBANISTYCZNY I CHARAKTERYSTYKA BUDYNKÓW

Wieś przydrożna, ulicówka z zespołem folwarcznym.

Zabudowa zagrodowa

Rysunek 5 Przykład zabudowy zagrodowej – ujęcie 1

Rysunek 6 Przykład zabudowy zagrodowej – ujęcie 2

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Przykłady typowych ogrodzeń

Rysunek 7 Przykład ogrodzeń wiejskich – ujęcie 1

Rysunek 8 Przykład ogrodzeń wiejskich – ujęcie 2

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 9 Przykład ogrodzeń wiejskich – ujęcie 3

Rysunek 10 Przykład ogrodzeń wiejskich – ujęcie 4

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Przykłady typowych dachów

Rysunek 11 Przykład typowego dachu – ujęcie 1

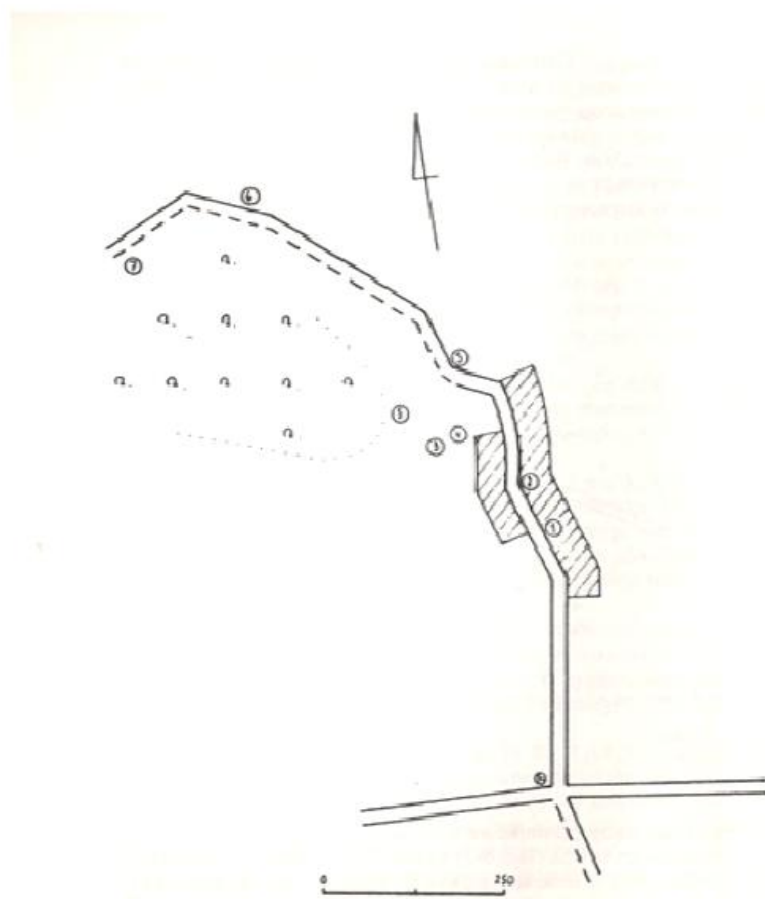

Rysunek 12 Przykład typowego dachu – ujęcie 2

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Układ wsi Kryształowice wraz z opisem niektórych budynków

Rys. 10. Kryształowice

1. Dom nr 19
2. Dom nr 15
3. Spichlerz
4. Stodoła
5. Dom nr 10

6. Dąb 370
7. Dąb 340
- S - sklep
- P - Przyst. PKS

Rysunek 13 Układ wsi Kryształowice

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

- **Zespół folwarczny** położony w północnej części wsi.

Dom zarządcy nr 10 z z 1846r/. przebudowany na pocz. XXw., jednopiętrowy, podpiwniczony, murowany, tynkowany. Dach dwuspadowy z powiekami, kryty dachówką. Narożne lizeny, gzyms podokapowy, przechodzący w szczytach w międzykondygnacyjny, opaska międzykondygnacyjna.

Rysunek 14 Dom zarządcy

Spichlerz z 1855r., trzykondygnacyjny, murowany, tynkowany. Dach dwuspadowy kryty dachówką. Naroża boniowane, gzyms międzyokienny trzeciej kondygnacji. Otwory zamknięte łukiem odcinkowym.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 15 Spichlerz

Stodoła k. XIXw., szachulcowa na cokole z kamienia, szczyty murowane, tynkowane. Dach dwuspadowy z szerokimi okapami, kryty dachówką.

Rysunek 16 Stodoła – ujęcie 1

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 17 stodoła - ujęcie 2

- Dom nr 15, pocz. XXw., parterowy z mieszkalnym poddaszem, murowany, tynkowany. Dach dwuspadowy kryty dachówką. Gzyms międzykondygnacyjny i podokapowy. Między gzymsami prostokątne płyciny. Malowane opaski wokół otworów. Drewniany, ażurowy ganek.

Rysunek 18 Dom nr 15

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

- Dom nr 19 z pocz. XXw., parterowy z poddaszem mieszkalnym i bocznym ryzalitem, murowany, tynkowany. Dachy dwuspadowe, nad ryzalitem szerokie okapy z dekoracjami ciesielskimi. Dom w przebudowie.

Rysunek 19 Dom nr 19

4. BUDYNKI I Miejsca użyteczności publicznej

Rysunek 20 Świetlica wiejska

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 21 LALATEATR

Rysunek 22 Boisko wiejskie

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029**Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie****5. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI**

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE, POŁOŻENIE	
Rodzaj zasobu	Opis zasobu
Walory krajobrazu	Zróznicowany topograficznie krajobraz z widokiem na górę Ślężę. W okolicach gnieździ się bocian czarny.
Walory klimatu	Dość korzystne warunki klimatyczne do zamieszkania i wypoczynku.
Walory szaty roślinnej	Przy drodze do Kryształowic rosną dwa pomniki przyrody – dęby szypułkowe. Jeden z nich ma około 300 lat.
Wody powierzchniowe	Na zachód od wsi przepływa rzeka Czarna Woda.
Gleby, kopaliny, budowa geologiczna	Przeważają gleby wysokich klas bonitacyjnych – II, IIIa i IIIb. Rzeźba terenu: płaskorówninna i niskofalista.
Drogi, dostępność komunikacyjna	Miejscowość położona wzdłuż drogi z Rękowa do Siedlakowic i 1 km do drogi krajowej nr 35, przystanek PKS.
ŚRODOWISKO KULTUROWE	
Rodzaj zasobu	Opis zasobu
Walory architektury wiejskiej, zabytki	Zachowana mała skala wsi. Zabytkowa zabudowa. Najmniej zaludniona miejscowość w gminie Sobótka.
Walory ukształtowania przestrzeni publicznej	Placu zabaw dla dzieci słabo wyposażone, wymagający odnowy. Boisko sportowe wymagające renowacji. Brak placu centralnego. LALATEATR, miejsce działania Fundacji Choreia

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029**Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie**

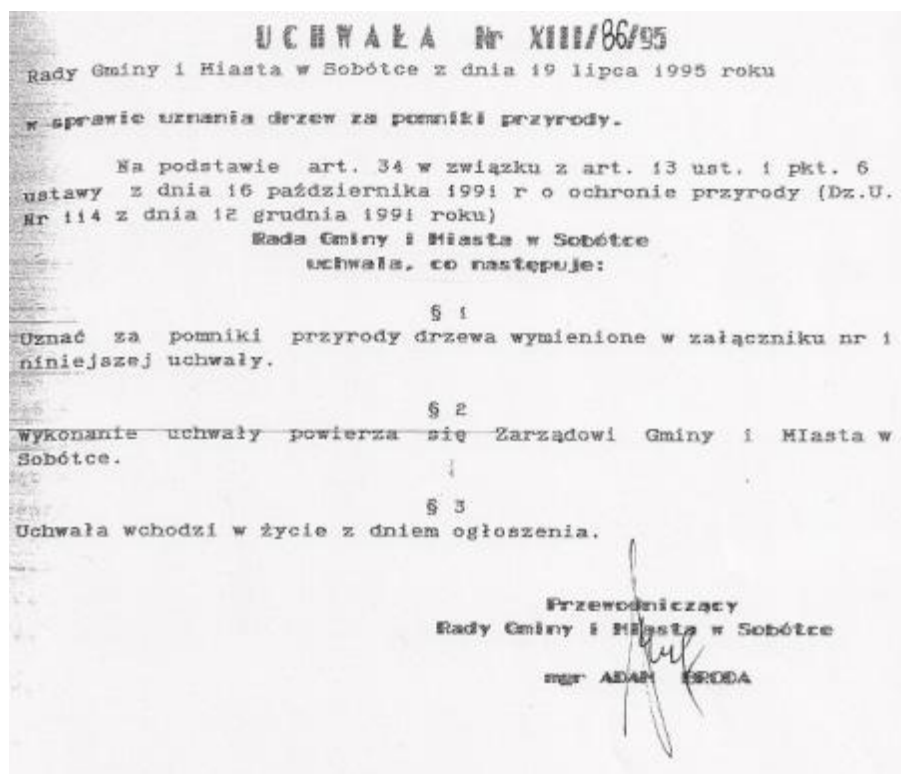
Miejsca i przedmioty kultu	Krzyż
Nazwa miejscowości	Pierwsza nazwa miejscowości pojawiła się już ok. 1390r. - Christawicz
OBIEKTY I TERENY	
Rodzaj zasobu	Opis zasobu
Tereny mieszkaniowe	Wyznaczone w studium nowe tereny mieszkaniowe.
Tereny dla działalności gospodarczej	Brak
Obiekty użyteczności publicznej	Świetlica wiejska częściowo wyremontowana.
Miejsca sportu i rekreacji	Boisko sportowe wymagające remontu. Placu zabaw dla dzieci słabo wyposażone, wymagający odnowy.
GOSPODARKA, ROLNICTWO	
Rodzaj zasobu	Opis zasobu
Miejsce pracy	Własne gospodarstwa rolne.
Miejsca noclegowe, gastronomia	Gospodarstwo agroturystyczne
Instytucje usługowe, zakład pracy	Warsztat samochodowy
MIESZKAŃCY I KAPITAŁ SPOŁECZNY	
Kapitał ludzki	Kryształowice to miejscowość w gminie Sobótka, gdzie znajduje się największy odsetek ludzi w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat).

Obszary chronione

W Kryształowicach, przy drodze prowadzącej przez las łęgowy w Dolinie Czarnej Wody, od folwarku w kierunku Siedlakowic, rosną dwa dęby szypułkowe. Jeden z dębów znajduje się w rejestrze pomników przyrody. Jest umiejscowiony na łące śródleśnej (dz. rr 82 AM-1 obręb Kryształowice). Obwód jego wynosi 201 cm. Uznany za pomnik przyrody Uchwałą Rady Gminy i Miasta w Sobótce Nr XIII/86/95 z dnia 19 lipca 1995r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

załącznik do uchwały nr. XLII/86/95..z.dn: 19.07.1995r.

WYKAZ DRZEW

uznanych za pomniki przyrody
na terenie gminy Sobótka

nazwa gatunkowa	nr.obiektu	miejsowość	obwód	stan	położenie zdrow.
dąb szypułkowy	011	Sobótka	435	4	stacja PKP
dąb szypułkowy	012	Sobótka	330	4	stacja PKP
dąb szypułkowy	219	Sobótka Górka	573	3	cmentarz ew
dąb szypułkowy	007	Sobótka Górka	525	4	ul.Zamkowa
dąb szypułkowy	224	Sobótka Górka	443	4	ul.Zamkowa
cyprysik nutkajski	225	Sobótka Górka	160	3	ul.Zamkowa ogród p.Kuriaty
milorzáb	008	Sobótka Górka	260	4	obok zamku
dąb szypułkowy	003	Sobótka Górka	544	4	p.Blachowicz
dąb szypułkowy	004	Sobótka Górka	460	3	Park przy przedszkolu
dąb szypułkowy	005	Sobótka Górka	465	3	Park przy przedszkolu
dąb szypułkowy	006	Sobótka Górka	380	2	Park przy przedszkolu
dąb szypułkowy	018	Sobótka Górka	450	3	mostek przy szosie /ul.Swidnicka/
dąb szypułkowy	017	Sobótka Górka	430	4	j.w
klon Szwedlera	031	Garncarsko	315	4	p.Golańczyk
klon Szwedlera	032	Garncarsko	280	4	p.Golańczyk
dąb szypułkowy	169	Sulistrowiczki	385	4	skarpa potoku Sulistrowickiego
żywotnik zachodni	225	Kunów	046	4	park zabytkowy
żywotnik zachodni	225	Kunów	047	4	park zabytkowy
dąb szypułkowy	550	Kryształowice	201	4	łąka śródleśna
dąb szypułkowy	570	Mirosławice	185	4	Lasy Państwowe dz.nr.156/354
cis pospolity 114+100/152		Nasławice		4	obok ruin Kościoła ewang.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Sobótka

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 23 łąs łągowy w Dolinie Czarnej Wody – ujęcie 1

Rysunek 24 Las łągowy w Dolinie Czarnej Wody - ujęcie 2

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Zabytki

Mimo swego wielowiekowego istnienia, Kryształowice nie posiadają żadnych zabytków, które swym rodowodem sięgałyby równie odległych czasów. Wieś ta nigdy nie była wsią kościelną, stąd brak zabytków sakralnych. Zachowały się natomiast fragmenty zabudowań folwarcznych.

LALATEATR – jest to siedziba fundacji Choreia, mieści się w ponad stuletnim domu Moritza Schäffera, cenionego w okolicy masarza. Dom kultury został założony przez Ewę Offman-Lech i Dariusza Lech, wrocławskiego aktora i choreografa. Co drugi dzień są organizowane zajęcia edukacji artystycznej, czyli zajęcia plastyczne, teatralne, taneczne dla dzieci z okolicy. W budynku mieści się sala teatralna, w której niegdyś był zajazd, w dawnej chłodni działa galeria, w której można kupić obrazy, ceramikę artystyczną i szkło mieszkających nieopodal artystów.

6. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDĄ REALIZOWANE ZADANIA (ANALIZA SWOT)

Mocne strony:

1. Atrakcyjne położenie miejscowości pod względem krajobrazowym z widokiem na górę Ślężę, w zaciszu. Miejscowość od strony Siedlakowic jest schowana za urokliwym lasem łągowym.
2. Wyśmienite miejsce na wycieczki rowerowe.
3. Bardzo dobre położenie pod względem turystycznym, blisko atrakcyjnych zabytków, m.in.:
 - a) 8 km od Sobótki (kościół Św. Jakuba, Św. Anny oraz Muzeum Ślęzańskie),
 - b) 10 km od skansenu w Będkowicach,
 - c) Bliski dojazd do miejscowości Wrocław i Świdnica z ich licznymi zabytkami.
4. Świetlica wiejska z możliwością organizowania różnego rodzaju spotkań towarzyskich.
5. Atrakcyjne zajęcia proponowane przez LALATEATR oraz fundację Choreia.
6. Na terenie miejscowości znajdują się: boisko, betonowy stół do ping-ponga oraz kosz do gry w koszykówkę.
7. Gospodarstwo agroturystyczne, oferujące miejsca noclegowe.
8. Korzystne warunki naturalne do produkcji rolnej.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Słabe strony:

1. Brak kanalizacji.
2. Brak dobrego oświetlenia dróg na terenie miejscowości.
3. Brak chodników.
4. Słabe położenie pod względem komunikacyjnym.
5. Pobliski teren dość podmokły, sprzyjający wylęganiu się komarów.

Szansą dla rozwoju wsi Kryształowice może być:

- Rozwój turystyki i agroturystyki.
- Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego.
- Promocja dziedzictwa kulturowego.
- Unowocześnienie gospodarstw rolnych.
- Aktywizacja mieszkańców wsi.

Zagrożeniem dla wsi mogą być:

- Słabe zainteresowanie rozwojem agroturystyki.
- Niska promocja walorów krajobrazowych.
- Marginalizacja walorów krajobrazowych miejscowości.

7. PLANOWANE ZADANIA W PERSPEKTYWIE 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA DOKUMENTU

1. Budowa kanalizacji sanitarnej w Kryształowicach.
2. Remont drogi powiatowej z budową poszerzeń zjazdowych w lesie.
3. Remont drogi gminnej z budową chodników.
4. Rozbudowa oświetlenia ulicznego o ul. Kasztanowa i ul. Topolową.
5. Montaż progów zwalniających.
6. Wykonanie cięć sanitarnych na boisku oraz wyrównanie terenu boiska.
7. Wykonanie prac remontowych stawu.
8. Rozbudowa i wymiana urządzeń na placu zabaw
9. Adaptacja poddasza w świetlicy wiejskiej oraz remont świetlicy.
10. Doposażenie świetlicy wiejskiej.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

11. Wykonanie tarasu zewnętrznego częściowo zadaszzonego przy świetlicy.
12. Ułożenie kostki brukowej przy świetlicy.
13. Założenie kwiatnych łąk.
14. Opracowanie i druk broszur promujących wieś.

a) Opis i charakterystyka obszarów, związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajaniu potrzeb mieszkańców

Wizja rozwoju Krysztalowic, określona w niniejszym Planie Odnowy Miejscowości, ma nastąpić w oparciu o ożywienie życia społecznego przy poszanowaniu dziedzictwa kulturowego, tożsamości lokalnej, uwzględniając specyfikę obszarów wiejskich. Działania objęte niniejszym planem pozwalają na kompleksowe ujęcie rozwoju miejscowości w dziedzinie infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej i środowiska przyrodniczego.

Obszarem dla zaspokajania mieszkańców może być teren przy świetlicy, tworzący niezagospodarowany plac. Odpowiednie uporządkowanie tego terenu może mieć wymierne korzyści dla integracji społecznej niewielkiej miejscowości wiejskiej. Dla poprawy warunków zamieszkania wskazana byłaby budowa nowych punktów świetlnych i chodników, co zostało wyszczególnione w harmonogramie realizacji zadań. Aktualne spotkania mieszkańców odbywają się w świetlicy wiejskiej, wyposażonej w sierpniu 2010r. w nowy sprzęt oraz w świetlicy prowadzonej przez lokalnych artystów.

Plac zabaw pozwalałby rodzicom i dzieciom spędzać wspólne chwile na zabawie i podnoszeniu sprawności fizycznej maluchów.

Na atrakcyjność miejscowości, poziom życia mieszkańców, poziom bezpieczeństwa, wpływ ma odpowiednia infrastruktura, m.in. budowa kanalizacji sanitarnej, chodników, oświetlenie drogowe, czy remont świetlicy wiejskiej.

W Krysztalowicach istnieje wiele obszarów o dużym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, które są niedostatecznie doinwestowane. Zrealizowanie zadań zawartych w niniejszym POM może wiele zmienić w codziennym życiu mieszkańców.

Najważniejszym zadaniem jest „Budowa kanalizacji sanitarnej w Krysztalowicach”, zaplanowana na lata 2023-2025, która poprawi warunki zamieszkania, poprawę stanu środowiska naturalnego, estetyki miejscowości, zwiększenie potencjału rozwojowego wsi.

8. CELE PLANU

1. Podniesienie standardu życia mieszkańców.
2. Wzrost atrakcyjności wsi.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

3. Aktywizacja i rozwój tożsamości społecznej wiejskiej.
4. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
5. Promocja miejscowości poprzez istniejące walory turystyczne i krajowe.
6. Rozwój inicjatyw lokalnych.
7. Rozwój życia turystycznego i zachęta do inwestycji.
8. Rozwój kultury i sfery gospodarczej.

9. OCZEKIWANE REZULTATY

- 1) Tworzenie miejsca rekreacji ruchowej i usprawnienia fizycznego dzieci i organizacja zabaw.
- 2) Rozwój fizyczny i zdrowotny mieszkańców organizacja spotkań sportowych.
- 3) Możliwość organizacji spotkań towarzyskich i zabaw okolicznościowych.
- 4) Zlikwidowanie zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.
- 5) Poprawa bezpieczeństwa i estetyki miejscowości.

10. PARTNERZY

- 1) Sołectwo w Kryształowicach.
- 2) Starostwo Powiatowe we Wrocławiu.
- 3) Zarząd Dróg Powiatowych we Wrocławiu.
- 4) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.
- 5) Stowarzyszenie „Ślężanie - Lokalna Grupa Działania”.

11. ZARZĄDZANIE I MONITORING

Jednostką odpowiedzialną za realizację planu odnowy miejscowości jest Rada Sołecka z Sołtysem na czele.

Koordinację nad planem ze strony samorządu gminnego prowadzić będzie pracownik merytoryczny ds. pozyskiwania środków pomocowych oraz powołany dodatkowo zespół pracowników Urzędu Miasta i Gminy.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

W trakcie oraz pod koniec funkcjonowania planu przeprowadzane będą badania porównawcze stopnia realizacji jego zadań.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029**Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie****12. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ UJĘTYCH W PLANIE ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE**

Lp.	Nazwa zadania	Cel zadania	Szacunkowy koszt w zł	Źródła finansowania	Okres realizacji
1	2	3	4	5	6
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Kryształowicach	Poprawa warunków zamieszkania, poprawa stanu środowiska naturalnego i estetyki miejscowości, zwiększenie potencjału rozwojowego wsi	5.000.000	PROW, środki własne gminy	2023-2025
2.	Remont drogi powiatowej z budową poszerzeń zjazdowych w lesie	Poprawa bezpieczeństwa na drogach, poprawa warunków zamieszkania, poprawa estetyki wsi	2.000.000	RFRD, środki własne, inne dostępne źródła finansowania	2026-2027
3.	Remont drogi gminnej z budową chodników	Poprawa bezpieczeństwa na drogach, poprawa warunków zamieszkania, poprawa estetyki wsi	1.500.000	RFRD, środki własne gminy, inne dostępne źródła finansowania	2026-2027
4.	Remont drogi gminnej stanowiącej dojazd do ul. Leśnej przy budynkach 4-10	Poprawa bezpieczeństwa na drogach, poprawa warunków zamieszkania, poprawa estetyki wsi	250.000	RFRD, środki własne gminy, inne dostępne źródła finansowania	2026-2027
5.	Remont ulicy Topolowej w Kryształowicach	Poprawa bezpieczeństwa na drogach, poprawa warunków zamieszkania, poprawa estetyki wsi	700.000	RFRD, środki własne gminy, inne dostępne źródła finansowania	2027-2028
6.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego ul. Kasztanowa i ul. Topolowa	Poprawa bezpieczeństwa na drogach, poprawa warunków zamieszkania, poprawa estetyki wsi	150.000	RFRD, środki własne gminy, inne dostępne źródła finansowania	2024-2025

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029**Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie**

Lp.	Nazwa zadania	Cel zadania	Szacunkowy koszt w zł	Źródła finansowania	Okres realizacji
1	2	3	4	5	6
7.	Budowa oświetlenia ulicznego drogi powiatowej 1978D na odcinku leśnym	Poprawa bezpieczeństwa na drogach, poprawa warunków zamieszkania, poprawa estetyki wsi	200.000	RFRD, środki własne gminy, inne dostępne źródła finansowania	2028-2029
8.	Montaż progów zwalniających	Poprawa bezpieczeństwa na drogach, poprawa warunków zamieszkania, poprawa estetyki wsi	50.000	środki własne gminy, inne dostępne źródła finansowania	2024-2025
9.	Wykonanie cięć sanitarnych na boisku oraz wyrównanie terenu boiska	Poprawa warunków zamieszkania, możliwość zagospodarowanie czasu wolnego, wzrost poziomu integracji społecznej	25.000	środki własne gminy, inne dostępne źródła finansowania	2023-2024
10.	Wykonanie prac remontowych stawu	Poprawa warunków zamieszkania, poprawa stanu środowiska naturalnego i estetyki miejscowości, zwiększenie potencjału rozwoju wsi	50.000	środki własne gminy, inne dostępne źródła finansowania	2025-2026
11.	Rozbudowa i wymiana urządzeń na placu zabaw	Poprawa warunków zamieszkania, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, zagospodarowanie terenu	100.000	Środki własne wnioskodawcy, UMWD (Odnowa Dolnośląskiej Wsi), , inne dostępne źródła finansowania	2026-2028
12.	Adaptacja poddasza w świetlicy wiejskiej oraz remont świetlicy, w tym montaż instalacji fotowoltaicznej	Zachowanie dziedzictwa kulturowego, zwiększenie potencjału rozwojowego wsi, wzrost poziomu zadowolenia społecznego	200.000	Środki własne gminy, środki unijne, inne dostępne źródła finansowania	2023-2025
13.	Doposażenie świetlicy wiejskiej	Zachowanie dziedzictwa kulturowego, zwiększenie potencjału rozwojowego wsi, wzrost poziomu zadowolenia społecznego	20.000	Środki własne gminy, środki unijne, UMWD (Odnowa Dolnośląskiej Wsi), inne	2023-2025

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRYSZTAŁOWICE na lata 2022 – 2029**Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie**

Lp.	Nazwa zadania	Cel zadania	Szacunkowy koszt w zł	Źródła finansowania	Okres realizacji
1	2	3	4	5	6
				dostępne źródła finansowania	
14.	Wykonanie tarasu zewnętrznego częściowo zadaszonego przy świetlicy	Zachowanie dziedzictwa kulturowego, zwiększenie potencjału rozwojowego wsi, wzrost poziomu zadowolenia społecznego	80.000	Środki własne gminy	2023-2025
15.	Ułożenie kostki brukowej przy świetlicy	Zwiększenie potencjału rozwojowego wsi, poprawa wizerunku wsi, wzrost poziomu zadowolenia społecznego	150.000	Środki własne gminy	2026-2028
16.	Założenie kwiatnych łąk	Zwiększenie potencjału rozwojowego wsi, poprawa wizerunku wsi, wzrost poziomu zadowolenia społecznego	50.000	Środki własne gminy, WFOŚiGW, NFOŚiGW, inne dostępne źródła finansowania	2027-2029
17.	Opracowanie i druk broszur promujących wieś	Poprawa warunków zamieszkania, zwiększenie potencjału rozwojowego wsi, promocja zasobów przyrodniczych i kulturowych wsi	10.000	Środki własne gminy, środki własne koła gospodyń wiejskich, Leader, inne dostępne źródła finansowania	2023-2024

Źródło: Opracowanie własne

13. Spis rysunków

Rysunek 1 Położenie wsi Kryształowice.....	3
Rysunek 2 Układ przestrzenny wsi Kryształowice	4
Rysunek 3 Tablica pamiątkowa na budynku spichlerzu w folwarku	6
Rysunek 4 Kartka pocztowa z Kryształowic przedstawiająca gospodę, dom inspektora i mleczarnię.....	6
Rysunek 5 Przykład zabudowy zagrodowej – ujęcie 1.....	7
Rysunek 6 Przykład zabudowy zagrodowej – ujęcie 2.....	7
Rysunek 7 Przykład ogrodzeń wiejskich – ujęcie 1	8
Rysunek 8 Przykład ogrodzeń wiejskich – ujęcie 2	8
Rysunek 9 Przykład ogrodzeń wiejskich – ujęcie 3	9
Rysunek 10 Przykład ogrodzeń wiejskich – ujęcie 4	9
Rysunek 11 Przykład typowego dachu – ujęcie 1	10
Rysunek 12 Przykład typowego dachu – ujęcie 2	10
Rysunek 13 Układ wsi Kryształowice	11
Rysunek 14 Dom zarządcy	12
Rysunek 15 Spichlerz	13
Rysunek 16 Stodoła – ujęcie 1	13
Rysunek 17 stodoła - ujęcie 2	14
Rysunek 18 Dom nr 15.....	14
Rysunek 19 Dom nr 19.....	15
Rysunek 20 Świetlica wiejska	15
Rysunek 21 LALATEATR	16
Rysunek 22 Boisko wiejskie	16
Rysunek 23 Łas Łęgowy w Dolinie Czarnej Wody – ujęcie 1.....	21
Rysunek 24 Las Łęgowy w Dolinie Czarnej Wody - ujęcie 2	21